

Natsume Sōseki

Bitmeyen Yol

Türkçesi: Zeynep Ebru Okyar

Roman

BİTMEYEN YOL¹

1.

Kenzō'nun uzaklardan dönüp Komegome'de bir ev kurması, Tokyo'dan ayrılmasından kaç yıl sonra olmuştu ki? Memleketinin toprağına adım atmanın alışılmadık hissi içinde bir tür mahzunluk çökmüştü yüreğine.

Henüz yeni geride bıraktığı uzak diyarların kokusu hâlâ bedene sinmiş duruyordu. Kenzō bundan tiksiniyordu. Bu kokudan bir an önce kurtulmak zorunda hissediyordu. O kokunun içinde gizlenmiş olan ve onu gururlandırıp tatmin eden şeyin ise farkında değildi.

Bu tür bir ruh haline sahip olan insanlarda sıkça rastlanan huzursuz bir tavırla Sendagi'den Oiwake'ye çıkan caddeyi sanki kuralmışçasına günde iki kez arşınılıyordu.

Bir gün yağmur çiseliyordu. Kenzō üzerinde pelerin de yağmurluk da olmaksızın sadece şemsiyesini açmış, rutin saatinde her zaman gittiği caddede Hongō tarafına doğru yürüyordu. Derken çekçekçilerin durağının az berisinde pat diye hiç beklenmedik biriyle karşılaştı. Kenzō, tesadüfen baktığı sırada adamın Gongen mimari tarzı olan Nezu Tapınağı'nın arka girişindeki yokuşu tırmanıp kendisinin aksi yönünde, kuzeye doğru yürümekte olduğunu gördüğünde yirmi metre kadar ötesinden adamın görüş alanına girmişti bile. Kenzō derhal istemsizce gözlerini kaçırdı.

1 Kitapın orijinal ismi olan "Michikusa", hem "yol kenarındaki otlar, çimenler" hem de "kişiyi yolundan alıkoyan engeller" anlamına gelmektedir. Romanın konusuna uyumlu olması amacıyla kelimenin ikinci anlamından yola çıkılarak yaratıcı çeviri yöntemi izlenmiştir.

Onu tanımazdan gelerek adamın yanından geçmeye çalıştı. Fakat içten içe bir kez daha adamın suratından emin olma ihtiyacı hissetti. O arada birbirlerine dört beş metre daha yakınlaşmışlardı. Gözbebeklerini tekrar adama doğru çevirdi. Meğer karşı taraf çoktan ona gözlerini dikmişti bile.

Sokak sessizdi. Aralarında sadece çiseleyen yağmur vardı, sicim gibi aralıksız yere düşen. Birbirlerini yüzlerinden tanımaları için hiçbir engel yoktu. Kenzō hemen gözlerini kaçırıp dümdüz önüne bakarak yürümeye başladı. Ancak adam yolun kenarında durmuş, en ufak bir hareket belirtisi olmadan gözlerini dikerek onun geçişini seyrediyordu. Kenzō, adamın yüzünün kendi temposuna eşlik ederek azar azar kımlıdadığını fark etti.

Bu adamla görüşmeyeli kaç yıl olmuştu acaba? Onunla bağlarını kopardığında henüz yirmi yaşında ya vardı ya yoktu. O zamandan bugüne on beş on altı yıl geçmiş, o sürede bir kez bile birbirlerinin yüzünü görmemişlerdi.

O zamandan beri Kenzō'nun konumu da yaşam koşulları da tamamen değişmişti. Siyah bıyık bırakmış, melon şapka takmış şimdiki halini saçları sıfıra vurulmuş eski görüntüsüyle karşılaştınca kendisinin bile devrin değiştiğini hissetmemesi mümkün değildi. Oysa karşıdaki, en ufak değişmemişti. Neresinden bakarsa bakarsın altmış beş altmış altı yaşlarında olması gereken adamın saçlarının nasıl hâlâ eskisi gibi siyah olduğunu merak etti ve içinde bir şüphe uyandı. Şapkasız dışarı çıkmak âdetini hâlâ devam ettiren adamın bu özelliği de Kenzō'ya garip hisler veren bir haberciydi.

Kenzō oldum olası bu adamla karşılaşmaktan hiç hazzetmezdi. Olur da karşılaşırlarsa onun kendisinden daha iyi giyimli olacağını umardı. Fakat şu anda gözünün önündeki bu adamın maddi durumunun hiç de iyi olmadığını herkes anlayabilirdi. Şapka takmaması adamın kendine has huyu olsa bile *haorisine*² olsun kimonosuna olsun bakıldığında, orta sınıfın alt seviyesinde geçim imkânı olan, yaşını almış şehirli bir esnaf olduğu belliydi. Kenzō adamın elindeki şemsiyenin kaba bir satenden yapıldığını bile fark etmişti.

2 Kimono üzerine giyilen bir tür ceket.

O gün evine döndükten sonra dahi yolda karşılaştığı o adam bir türlü aklından çıkmadı. Aklına geldikçe yol kenarında durup kendisini seyreden o adamın bakışlarından huzursuz oluyordu. Ama eşine bu konuyu hiç açmadı. Morali bozuk olduğunda ne kadar anlatmak istese de karısıyla konuşma âdeti yoktu. Kadın da böyle suskun olan kocasına karşı mecburiyet dışında ağzını açmazdı zaten.